

DE SENASTE
ÅREN HAR SETT EN:
VÅG AV AVSLÖJANDEN OM
MANLIGT SEXUELLT VÅLD.
DESSA ÄR INGA UNDANTAG,
UTAN KONSEKVENSEN AV
EN SOCIALORDNING SOM
KÄNNETECKNAS AV EN
VÄLDIGT OJÄMN
MAKTFÖRDELNING.

Patriarkatet definieras inte utifrån de dåliga uppföranden av några enskilda män, utan de samhälleliga strukturerna som ger dem näring.

Under de senaste åren har vi sett en våg av avslöjanden om hur människor i höga positioner – nästan alla män – har begått sexuellt våld mot underordnade. #MeToo har skapat en plattform för otaliga modiga överlevande, men även om vissa män har tvingats stå till svars för det de har gjort så är vi långt ifrån att lösa problemet med manligt sexuellt våld. Att fokusera på specifika mäns förseelse tenderar att göra dem till undantagsfall, som om deras handlingar ägde rum i ett vakuum.

Detta går i linje med ett rättsväsende som lägger fokus på individuell skuld och en reformistisk politik som menar att den nuvarande politiska ordningen och marknadsekonomi skulle tjäna oss utmärkt om bara rätt människor hade makt. Men när nu avslöjanden om mäns förtryck av andra är så vanligt förekommande måste vi överväga möjligheten att dessa exempel inte alls är undantag – att dessa angrepp är det oundvikliga, systemiska resultatet av vår sociala ordning. Finns det ett sätt att behandla både orsaken och symptomen?

Hittills har i princip all rapportering behandlat sexuella trakasserier och övergrepp som ett problem åtskildt från kapitalismen och hierarkiska strukturer. När skribenter erkänner att kapitalismen och hierarkin spelar en viss roll, antyder de att det som är skadligt med dessa system kan lagas genom reform. De uppmanar oss att vädja till de med makt i samhället att lösa de problemen som de själva själva skapat; vi ska sätta press på storföretagen att ge deras VD sparken, att använda media för att skämma ut mediaprofiler, att använda demokratin för att straffa politiker. Kort sagt ska vi vända oss till samma strukturer som har gett maktmissbrukarna sin makt från första början. Dessa typer av s.k. motstånd är inte bara kompatibla med sexismen och andra former av förtryck utan tillåter dem även att reproducera sig. Men vi kan inte vara effektiva i kampen mot sexuella övergrepp utan att konfrontera deras grundorsak.

Sexuellt våld genom historien

Genom kvinnoförtryckets långa och våldsamma historia har kvinnor aldrig varit passiva offer. Kvinnor har kämpat mot deras missbrukare med kraft, kreativitet och en mångfald av taktiker. I mitten av 1800-talet slog den amerikanska slaven Harriet Jacobs våldsamt tillbaka mot sin förtryckare; efter att ha stått emot hans sexuella övergrepp gömde hon sig i ett kryputrymme i sju år för att undvika honom. Slutligen flydde hon till New York där hon erhöll juridisk frihet. Som en tidig föregångare till #MeToo rörelsen skrev hon brev till *The New York Tribune* som beskrev hennes upplevelser. År 1860 publicerade hon *Incidents In The Life Of A Slavegirl*, en av de första böckerna att beskriva förslavade kvinnors upplevelser av sexuella övergrepp.

I början av 1900-talet grundade kvinnor fackföreningar som kämpade för kvinnliga arbetares rättigheter, inklusive rätten att inte bli sexuellt trakasserad. Svarta kvinnors kamp mot trakasserier på arbetsplatsen ledde till att de allra första lagarna mot sexuella trakasserier och övergrepp infördes. År 1993 skar Lorena Bobbit av sin mans penis och slängde den i ett fält efter att han hade våldtagit henne. Hon blev därefter benådad av en jury. Alla dessa historier ger oss exempel på legitima former av motstånd.

Storföretag kommer inte att lösa detta

Det har knappast varit en hemlighet att många av de män som pekats ut varit kvinnomisshandlare och våldtäktsmän. Inget är annorlunda idag förutom att storföretagen har börjat uppmärksamma dessa händelser en aning mer. Kommersiella medier har publicerat kvinnors berättelser; vissa företag har sparkat anställda om deras handlingar ansågs vara tillräckligt grova. Borde vi vara tacksamma mot företag som sparkar en serievåldtäktsmän när anklagelserna blir tillräckligt många för att det ska bli ett problem för deras varumärke?

Dessa företag försöker endast att plugga igen den oljeläcka som nått fram till nyhetsrubrikerna. Men vem skapar och upprätthåller denna oljerörledning? Det gör de själva. Vi borde knappast behöva klappa dem på ryggen för att ha löst ett problem som de själva har skapat.

De flesta av dessa företag har vetat om anklagelserna i årtal utan att agera. De har tillåtit dessa män att stiga upp i rangordningen till den punkt att deras sexistiska kränkningar skapar nationell uppmärksamhet. Med andra ord har storföretagen underlättat maktmissbrukarnas beteenden genom att ge de ännu fler möjligheter att trakassera, förgripa sig på och våldta kvinnor. För varje Harvey Weinstein vars handlingar blir allmänt kända finns det en till Harvey Weinstein som gång på gång kommer undan med övergrepp, tack vare det stöd han får från den institution som ger honom makt.

Varför har storföretag ett intresse av att hjälpa våldtäktsmän att bli framgångsrika? Även om kvinnohat kan utgöra en förklaring så borde vi fundera på frågan i ett större sammanhang. Framgång inom företagande avgörs av hur mycket vinst företaget genererar, inte huruvida de skyddar kvinnor. Inom kapitalismen förvandlas frågan om ifall man ska kasta ut en våldtäktsman till en enkel ekonomisk ekvation: hur påverkar han intäkterna?

Vi kan ta fallet med Bill O'Reilly som exempel. Sedan 2002 har Fox News och O'Reilly betalat många miljoner dollar för att tysta ner uttalanden om sexuella trakasserier. Under den tiden har han fortsatt att vara en stigande stjärna hos Fox och förhandlade sig fram till ett kontrakt värt 25 miljoner dollar per år så sent som i januari 2017. När Fox till slut var tvungen att sparka O'Reilly pga medias rapportering om hans trakasserier hade de vetat om hans dåliga beteenden i över ett decennium och betalat miljoner för att sanningen inte skulle komma fram. Foxs beteende är inte så gåtfullt i ljuset av att de under 2015 tjänade 180 miljoner dollar på O'Reillys program.

VITMAKT HAR LÄRT HONOM ATT ALLA
FÄRGADE MÄNNISKOR UTGÖR ETT
HOT OAVSETT HUR DE BETER SIG.
KAPITALISMEN HAR LÄRT HONOM
ATT HANS EGENDOM KAN OCH
MÅSTE FÖRSVARAS TILL VARJE PRIS.
PATRIARKAT HAR LÄRT HONOM ATT
HANS MASKULINITET MÅSTE BEVISAS
GENOM ATT ERÖVRA RÄDSLOR GENOM
AGGRESSIVITET.

BELL HOOKS

Detta är ingen avvikelse, utan en rutinmässig beräkning som företag gör hela tiden. Tänk dig att du är O'Reillys rådgivare. Efter att precis ha upptäckt hans långa historik av att trakassera kvinnor, går du till chefen och kräver hans avgång. Även om din chef håller med om dina krav från ett moraliskt perspektiv, så måste chefen kunna förklara förlusten av O'Reillys för Fox delägare. Kapitalismen är konstruerad för att maximera vinst över allt annat, inklusive etik och säkerhet. Detta system gör det även svårare att slå tillbaka mot maktmissbrukare. I en så extremt tävlingsinriktad marknad kan ett enda snedsteg innebära slutet på ens karriär, eller förmågan att betala hyran. Riskerna är ännu större för kvinnor och HBTQ-personer, som löper betydligt större risker än cismän. De som har lyckats få fotfäste i ekonomin vill såklart befästa och bevara sin position, och det är ingen hemlighet att den som sätter sig upp mot eller namnger en maktmissbrukare ofta råkar ut för ogynnsamma konsekvenser. Det är inget sammanträffande att Ingvar Oldsberg och Martin Timell försöker stämna deras respektive föredetta arbetsgivare, TV4 och SVT.

Offren för sexuella trakasserier står ofta inför ett omöjligt val: ska jag tillåta att dessa trakasserier fortsätter eller ska jag riskera att förlora den inkomst som jag

writing for The Feminist Wire

The Consent of the Ungoverned by Laurie Penny writing for LongReads

SEXUAL ASSAULT ON THE MARGINS:

Cultivating Fear: The Vulnerability of Immigrant Farmworkers in the US to Sexual Violence and Sexual Harassment by Grace Meng published in *Human Rights Watch*
Sexual Assault When You're on the Margins: Can We All Say #MeToo? by Collier Meyerson writing for *The Nation*

“Livet i det här samhället är–i bästa fall–skittråkigt, och ingen aspekt av det är överhuvudtaget relevant för kvinnor. För civiliserade, ansvarstagande, spänningssökande kvinnor återstår bara att störta regeringen, eliminera det ekonomiska systemet, införa total automatisering, och förstöra det manliga könet.

SCUM kommer inte att demonstrera, marschera eller strejka för att uppnå sina mål. Sådana metoder är för trevliga och fina damer som med gott samvete vidtar endast garanterat ineffektiva åtgärder. Dessutom är det bara anständiga, renlevande manskvinnor- vältränade i att dränka sig själva i arten- som agerar på mobb-basis...om SCUM någonsin demonstrerar kommer det att vara över presidentens korkade, vidriga ansiktet; om SCUM någonsin strejkar kommer det ske i mörkret med ett sextums knivblad.”

–Valerie Solanas, *SCUM Manifesto*

Further Reading

THE HISTORY OF SEXUAL ASSAULT IN THE UNITED STATES:

Slavery and the Roots of Sexual Harassment by Adrienne D. Davis

Feminism and the Labor Movement: A Century of Collaboration and Conflict by

Eileen Boris and Annelise Orleck writing for CUNY's New Labor Forum

Sexual Harassment Law Was Shaped by the Battles of Black Women by Raina Lipsitz writing for *The Nation*

ALTERNATIVES TO CRIMINAL JUSTICE:

Sexual Assault Resources from North East Anarchist Network (particularly the Accountability Processes section)

Revolution and Restorative Justice: An Anarchist Perspective by Peter Kletsan writing for *Abolition Journal*

Accounting for Ourselves: Breaking the Impasse Around Assault and Abuse in Anarchist Scenes from CrimethInc.

SEXUAL ASSAULT AND NEOLIBERALISM:

Profiting from Rape: Sexual Violence and the Capitalist State by Kelly Rose Pflug-Back

så desperat behöver? Ska jag anmäla detta övergrepp och därmed riskera uppsägning? Ska jag lämna mitt jobb utan att anmäla det jag utsatts för? Om jag gör det, innebär det att andra kommer att bli utsatta efter mig?

Kapitalismen, staten och andra former av hierarkier erbjuder sexuella förrövare många sätt att skada den som gör motstånd. O'Reilly, Weinstein med flera har rutinmässigt skadat eller satt punkt för sina anklagares karriärer. Medan vi alla förtjänar att andra visar mod och står upp för oss mot den mäktigaste fiende, vore det orealistiskt att tro att vi kan få ett slut trakasserier och övergrepp i ett system där människor måste bli till martyrer för att skydda varandra.

Att avskaffa kapitalismen och alla andra system som koncentrerar rikedom och makt i några få händer skulle inte sätta stopp för sexuella övergrepp. Men det skulle drastiskt reducera den tvångsmässiga ekonomisk makt som de rika och mäktiga utövar över resten av oss. Utan denna strukturella makt skulle våldtäktsmän sakna medel för att manipulera andra in i medbrottslighet och tystnad. Det

må låta utopiskt, men det är den enda realistiska lösningen om vi ska bekämpa sexuella övergrepp på allvar. Inget system som koncentrerar pengar och makt kan förebygga att den makten används för att skada eller betvinga människor.

Rättsväsendet kommer inte att lösa detta

Rättsväsendet är ingen vän till de som utsätts för sexuellt våld. Idén om att lagen någonsin skulle kunna få slut på trakasserier och övergrepp är en patriarkal myt. Män har alltid lovat att skydda kvinnor i utbyte mot makt över dem; detta är en av hörnstenarna i patriarkatet. Faktum är att lagens främsta syfte är upprätthållandet av de förtryckande hierarkier som skapar villkoren för maktbalanser och grava orättvisor, inklusive sexuella övergrepp.

Rättsväsendet förvärrar alla de problem som vi redan har sett inom den privata sektorn. Medans storföretag underförstått håller folk gisslan inom den kapitalistiska ekonomin, håller rättsväsendet uttryckligen folk gisslan via den staten och lagens tvångsmässiga apparat. Det är resultatet av att makt fördelas till de få och förnekas helt till de flesta.

Vi måste utforska rättssystem som håller människor ansvariga gentemot varandra istället för någon högre makt. Där makten koncentreras kommer vi att fortsätta se maktmissbruk.

Att granska sexuellt våld utifrån ett intersektionellt perspektiv

Trots att vi har ramat in den här diskussionen i könade begrepp är identiteterna 'manlig' och 'kvinnlig' bara platshållare för att kunna kommentera olika nivåer av makt och privilegier. Vilkas röster vi får höra och hur vi svarar på dessa röster avgörs av en rad olika faktorer, inklusive ras, sexuell läggning, ekonomisk status, och modersmål. I våra försök att befria oss från patriarkatet måste vi internalisera hur våra privilegier skyddar oss från faror som andra utsätts för. Vi måste lyssna på berättelser från de som är mest utsatta av patriarkatet och kapitalismen: svarta kvinnors berättelser, transsexuellas berättelser, papperslösa arbetares berättelser, fattigas berättelser. Vi behöver märka vilka röster makthavarna försöker tysta ner.

Detta handlar om makt, inte sex

Trots att även kvinnor begår sexuella övergrepp så är de statistiskt sett betydligt mindre benägna att göra det än män. Är det för att kvinnor per definition är bättre, mer moraliska eller mindre våldsamma än män? Om dessa egenskaper

stämmer, är det delvis så därför att kvinnor inte är uppfostrade till att förkroppsliga den toxiska maskulinitetens normer.

Dessa normer är symptomatiska för patriarkatet och förvandlar kvinnor till objekt, och ger oss en självaktning som baseras på hur många vi har knullat med. Mäns internaliserade, toxiska maskulinitet är intimt kopplat till motiven bakom sexuella övergrepp.

Vissa har föreslagit att lösningen på skenande sexuella trakasserier är att kvinnor borde ersätta män i maktpositioner. Men problemet är inte manlighet som tillstånd; problemet är patriarkatet, en ojämn fördelning av makt. Så länge vissa har makt över andra kommer de mäktiga att tära på de maktlösa, oavsett vilka som har dessa roller.

Det är därför att retoriken och taktiken av reformister som Feministiskt Initiativ faller platt, trots deras 'radikala' självbild. Genom att uppfatta kvinnor som offer som måste skyddas genom lagstiftning bidrar de till att återskapa de förtryckande förhållanden som de påstår sig bestrida. Genom att vädja till hierarkiska maktsystem (rättsväsendet eller parlamentarismen) väljer de att flytta pjäser istället för att slänga hela schackspelet (patriarkatet). Perspektiv som tillämpar revolutionens vokabulär utan att leverera faktiska sociala förändringar gör mer skada än nytta i den feministiska kampen.

Vad ska man göra?

Att hänga ut våldtäktsmän utan att nedmontera maktsystemet som skapar dem är som att slänga ut vatten ur ett sjunkande fartyg. Det grundläggande problemet är inte bristfällig publicitet, lagstiftning, policy eller utbildning; det är att systemen som påstår sig skydda oss egentligen gör oss sårbara.

Vi måste sammanfläta våra sätt att reagera mot specifika fall av trakasserier och våld, fast beslutna att konfrontera och underminera den sociala ordningen som ger dem upphov. I varje fall av manligt våld borde vi vara på det klara med att det inte handlar om undantagsfall, utan ett problem som är en strukturellt egenskap i vårt samhälle. Samtidigt behöver vi skapa modeller för transformativ rättvisa som kan ersätta det rådande rättsväsendet utan att återskapa dess egenskaper. Vi behöver främja nya sätt att relatera till varandra där patriarkatet, vit makt, och andra uttryck av auktoritet inte bestämmer över våra livsvillkor. Alla människor av alla kön kan gynnas av detta.

Let us join hands, teeth bared.